

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning.

Lige fra Nordisk Råds første år har der været arbejdet på at skaffe større midler til støtte af det kulturelle samarbejde, og i overensstemmelse med bestemmelserne i samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1962 om bl. a. undervisning i de øvrige nordiske landes sprog, kultur og almindelige samfundsforhold og samarbejde i øvrigt inden for forskning, undervisning og kultur, herunder fremme af det frie nordiske folkeoplysningsarbejde og den indbyrdes kulturudveksling, udarbejdedes et forslag om en fællesnordisk kulturfond til fremme af det kulturelle samarbejde i Norden. Den første overenskomst mellem de 5 nordiske lande om Nordisk Kulturfond blev undertegnet i København den 3. oktober 1966 og trådte i kraft den 1. juli 1967.

Folketingets samtykke til Danmarks ratifikation blev meddelt den 10. marts 1967.

I de forløbne år har fonden modtaget et stigende antal ansøgninger, og mange nordiske kulturelle samarbejdsprojekter er blevet igangsat både ved éngangsbevillinger og ved bevillinger til forsøgsvirksomhed i en bestemt periode.

Baggrunden for den foreliggende nye udformning af overenskomsten om Nordisk Kulturfond er den omstændighed, at de nordiske lande i 1971 afsluttede en overenskomst om samarbejde på det kulturelle område. Allerede under forberedelserne hertil var der enighed om, at der, når kulturaftalen havde virket i en kortere årrække, skulle tages stilling til forholdet mellem Kulturfondens midler og de midler, som Nordisk Ministerråd, dvs. kulturaftalens organ, disponerer over. En undersøgelse har vist, at i den periode siden 1972, i hvilken begge institutioner har virket, har Nordisk Kulturfond i særlig grad støttet fritstående enkeltprojekter inden for det almenkulturelle område, forskning og undervisning, medens Ministerrådets dispositionsmidler fortrinsvis er anvendt til regeringernes igangsættende virksomhed og til forsøgsvirksomhed på kulturaftalens område. På baggrund af de indvundne erfaringer har Nordisk Ministerråd derfor anset det for mest hensigtsmæssigt, at der udarbejdedes en ny tekst til overenskomst om Nordisk Kulturfond dels for at

præcisere Kulturfondens formål og virksomhedsområde, dels for at gennemføre de ændringer af teknisk art, der følger af kulturoverenskomsten og oprettelsen af Sekretariatet for nordisk kulturelt samarbejde.

Blandt de væsentligste ændringer i forhold til den tidligere overenskomsttekst kan nævnes:

1) Medens fondens virksomhedsområde tidligere var angivet i en detaljeret opregning, der ikke var tilsigtet at være udtømmende, bestemmer den nye artikel 2 generelt, at virksomhedsområdet omfatter det nordiske kultursamarbejde i hele dets udstrækning, og at bidrag kan ydes til formål inden for forskning, undervisning og almenkulturel virksomhed inden for eller uden for Norden vedrørende nordisk kulturelt samarbejde og de nordiske landes kulturliv.

2) Artikel 3 fastholder som hovedregel, at bidragene bevilges til projekter af éngangskaraktér, men åbner adgang til støtte også af projekter af varig karakter, eller som er tilbagevendende. Ved udtrykket „nordiske projekter“ opretholder artikel 3 desuden bestemmelsen i den tidligere artikel 4, ifølge hvilken der som hovedregel ikke kunne bevilges tilskud til projekter, som berørte færre end tre af de nordiske lande.

3) Artikel 4 om fondens midler er ændret således, at det årlige beløb til fonden i modsætning til tidligere ikke angives. Artiklen indskrænker sig til at fastslå, at de årlige midler optages på det nordiske kulturbudget. Danmarks andel på 22 pct. søges på de årlige finanslovsforslag af undervisningsministeriet.

4) De øvrige ændringer i artiklerne 7, 10-12, 15 og 16 er begrundet i vedtagelsen af den nordiske kulturaftale, idet visse funktioner, der tidligere blev varetaget af regeringerne og det særlige sekretariat, nu skal varetages af Nordisk Ministerråd og Sekretariatet for nordisk kulturelt samarbejde.

Bestemmelserne om deponering, ratifikation, ikrafttræden og opsigelse af overenskomsten er de samme som forhen.